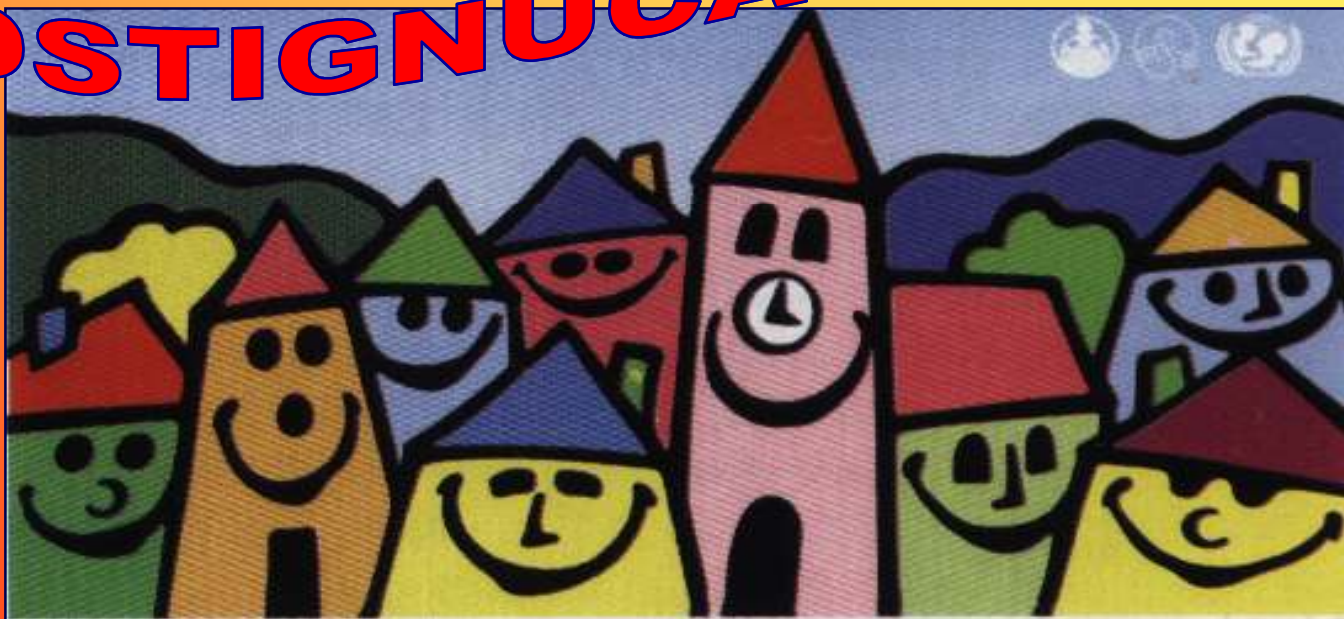

15 GODINA AKCIJE
Gradovi i općine
- PRIJATELJI DJECE
POSTIGNUĆA I IZAZOVI

Prof. dr. sc. Aida Salihagić Kadić
Predsjednica Središnjeg koordinacijskog
odbora Akcije

VAŽNI DOGAĐAJI U RAZVOJU PRAVA DJETETA U SVIJETU 2/2

- 20.11.1959.
DEKLARACIJA UN-a
O PRAVIMA DJETETA
(10 članaka)
- 1979.
MEĐUNARODNA
GODINA DJETETA
- 1979. - 1989.
DESETLJEĆE AKCIJA
ZA DJECU

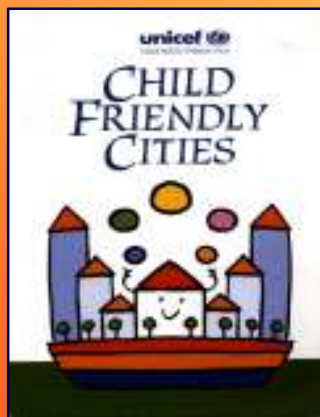
KONVENCIJA UN-a O PRAVIMA DJETETA

- 20. studenoga 1989. dokument je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih naroda
- 54 članka
- Konvenciju su ratificirale 194 države
- Republika Hrvatska 8. 10. 1991. godine službeno prihvatila Konvenciju UN-a o pravima djeteta na inicijativu Odbora za prava djeteta Saveza DND-a Hrvatske

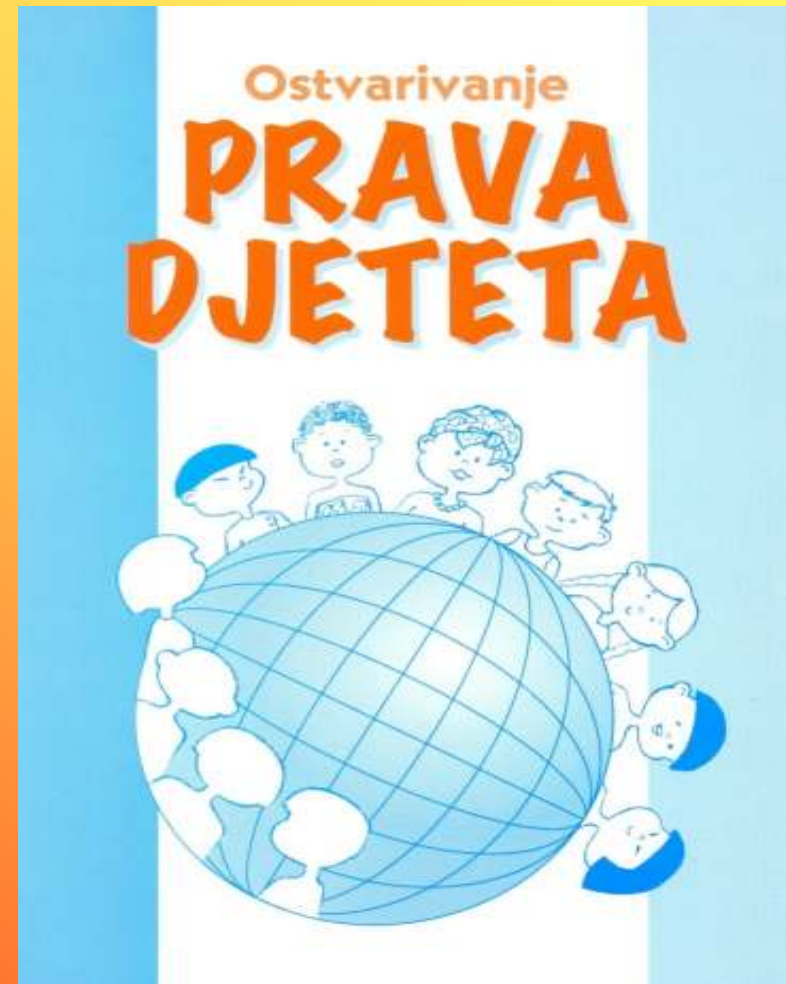
PROVEDBA KONVENCIJE UN-a O PRAVIMA DJETETA

- U konkretnoj provedbi Konvencije UN-a sve više se pojavljivala potreba za **aktivnijim pristupom lokalnih zajednica**
- Mnoge međunarodne organizacije i institucije, države i gradovi pokreću i provode programe **na lokalnoj razini**

RAZVOJ PRAVA DJETETA U HRVATSKOJ 1/4

- ❖ 1989. na dan usvajanja Konvencije UN-a objavljena je u Hrvatskoj knjiga: Emil Paravina "Ostvarivanje prava djeteta"; nakladnik: Savez DND-a Hrvatske

RAZVOJ PRAVA DJETETA U HRVATSKOJ 2/4

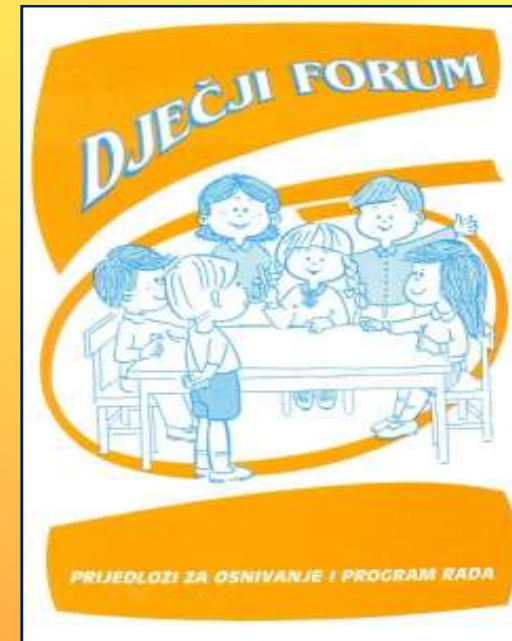
❖ 1990. - Osnovan Odbor za prava djeteta u Hrvatskoj pri Savezu DND-a Hrvatske

❖ 1991. - UNICEF osnovao Ured u Hrvatskoj

- ČLANOVI: Mira Alinčić, predsjednica; Višnja Biti, Josip Grgurić, Radovan Ivančević, Emil Paravina, Dušan Vukotić, Alica Wertheimer-Baletić, Dubravka Lazić, Arsen Dedić, Enes Kišević, Zvonimir Kotarac i Olga Radić

RAZVOJ PRAVA DJETETA U HRVATSKOJ 3/4

- ❖ 1992. - Osnovani prvi Dječji forumi u Hrvatskoj pri Savezu DND-a Hrvatske

- ❖ 1993. - Usvojen Zakon o Pravobranitelju za djecu

RAZVOJ PRAVA DJETETA U HRVATSKOJ 4/4

- ❖ 1998. - Prvi nacionalni program djelovanja za djecu u Hrvatskoj (1998. - 2005.)
- ❖ 1998. - Osnovano Vijeće za djecu RH

20.11.1999.

POČETAK AKCIJE GRADOVI I OPĆINE PRIJATELJI DJECE

- Svečani skup u Zagrebu povodom DESETE godišnjice Konvencije UN-a o pravima djeteta
- 112 nazočnih sudionika iz gradova i općina (gradonačelnici, načelnici, članovi DND-a, stručnjaci za djecu, mediji)
- predstavljen program Akcije i logotip Akcije

POČETAK AKCIJE GRADOVI I OPĆINE - PRIJATELJI DJECE 20. studenoga 1999.

središnji svečani skup
povodom

DESETE GODIŠNJICE

Konvencije UN-a o pravima djeteta

ORGANIZATORI AKCIJE

- Savez društava Naša djeca Hrvatske
- Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju

POKROVITELJ

- UNICEF – Ured za Hrvatsku

CILJ AKCIJE

MOTIVIRATI LOKALNE ZAJEDNICE DA POTPUNIJE I BRŽE OSTVARUJU PRAVA I POTREBE DJECE, PRIZNATA U KONVENCIJI UN-a O PRAVIMA DJETETA

POSEBNOSTI OVE AKCIJE

- izvorno domaća koncepcija
- uključuje ne samo gradove, nego i općine
- ostvaruje se u lokalnim zajednicama
- programski obuhvaća sva područja života, potreba i aktivnosti djece
- obvezuje na suradnju: tijela uprave, udruge, ustanove i službe za djecu
- potiče aktivno sudjelovanje djece u provedbi programa
- ostvaruje se volonterskim radom uz neophodna namjenska sredstva

PROGRAMSKA PODRUČJA

1. Program i plan za izvedbu Akcije
2. Namjenska novčana sredstva
3. Podrška i pomoć udrugama za djecu te uključivanje djece u osmišljavanje odluka koje se na njih odnose
4. Dijete u sigurnom i zdravom gradu/općini

5. Zdravlje djece
6. Odgoj i obrazovanje djece
7. Socijalna skrb za djecu
8. Kultura i sport djece i za djecu
9. Slobodno vrijeme i rekreacija djece
10. Podrška i pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece

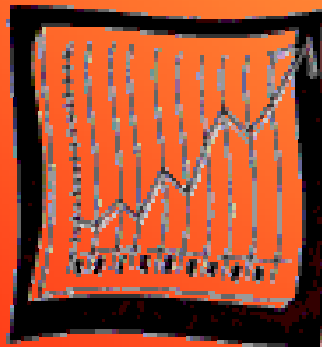
PUT DO CILJA

1 odluka o sudjelovanju

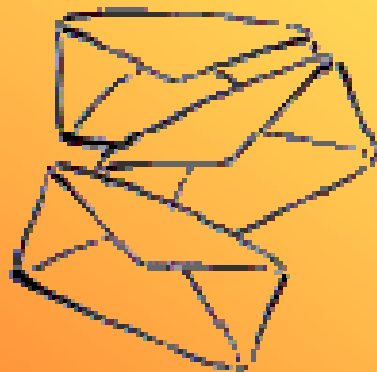
2 koordinacijski odbor

3 izvedbeni plan

4 samoocjenjivanje

5 godišnja izvješća

6 80% zahtjeva

7 prosudbena komisija

BROJ GRADOVA I OPĆINA U REPUBLICI HRVATSKOJ

- 128 gradova
- 430 općina

u Akciju je uključeno:

101 GRAD/OPĆINA

(studenj, 2014.)

RAZINE VOĐENJA AKCIJE

- Središnji koordinacijski odbor
- Županijski (regionalni) koordinatori akcije
- Lokalni koordinacijski odbori u svojim gradovima i općinama

NEPOSREDNI SUDIONICI AKCIJE

- Tijela lokalne uprave i samouprave
- Stručne službe čija je djelatnost namijenjena djeci
- Ustanove i institucije za djecu
- Udruge građana
- Sponzori, donatori
- Roditelji
- Djeca sa svojim aktivnostima

NAČINI PROVEDBE AKCIJE

- Poticanje udruženog i koordiniranog djelovanja za dobrobit djece svih sudionika u svakom gradu /općini
- Evidentiranje postignutih rezultata
- Medijsko praćenje dometa Akcije
- Dodjela javnog priznanja u obliku počasnog naziva da je grad/općina koji ispuni zahtjeve Akcije
– **PRIJATELJ DJECE**

WEB STRANICA O AKCIJI

[www. savez-dnd.hr](http://www.savez-dnd.hr)

**OVA AKCIJA ŽELI POBOLJŠATI I ULJEPŠATI ŽIVOT DJECE!
ZATO: GRAĐANI, RODITELJI, DJECO, POMOGNITE DA VAŠ
GRAD/OPĆINA ČIM PRIJE POSTANE - PRIJATELJ DJECE!**

AKTIVNOSTI SREDIŠNJEG KOORDINACIJSKOG ODBORA

❖ REDOVNA GODIŠNJA SAVJETOVANJA KOORDINATORA - SUDIONIKA AKCIJE

- Sagledavanje stanja
- Iznošenje primjera
dobre prakse
- Smjernice za daljnje
aktivnosti

❖ TEMATSKA SAVJETOVANJA, KONFERENCIJE, SIMPOZIJI, SKUPOVI

- Razmatranje važnih i aktualnih tema za uspješnu provedbu Akcije; Kako se uključiti i voditi akciju „Gradovi i općine – prijatelji djece”
- Održana u: Našicama, Opatiji, Slavonskom Brodu, Šibeniku, Zagrebu

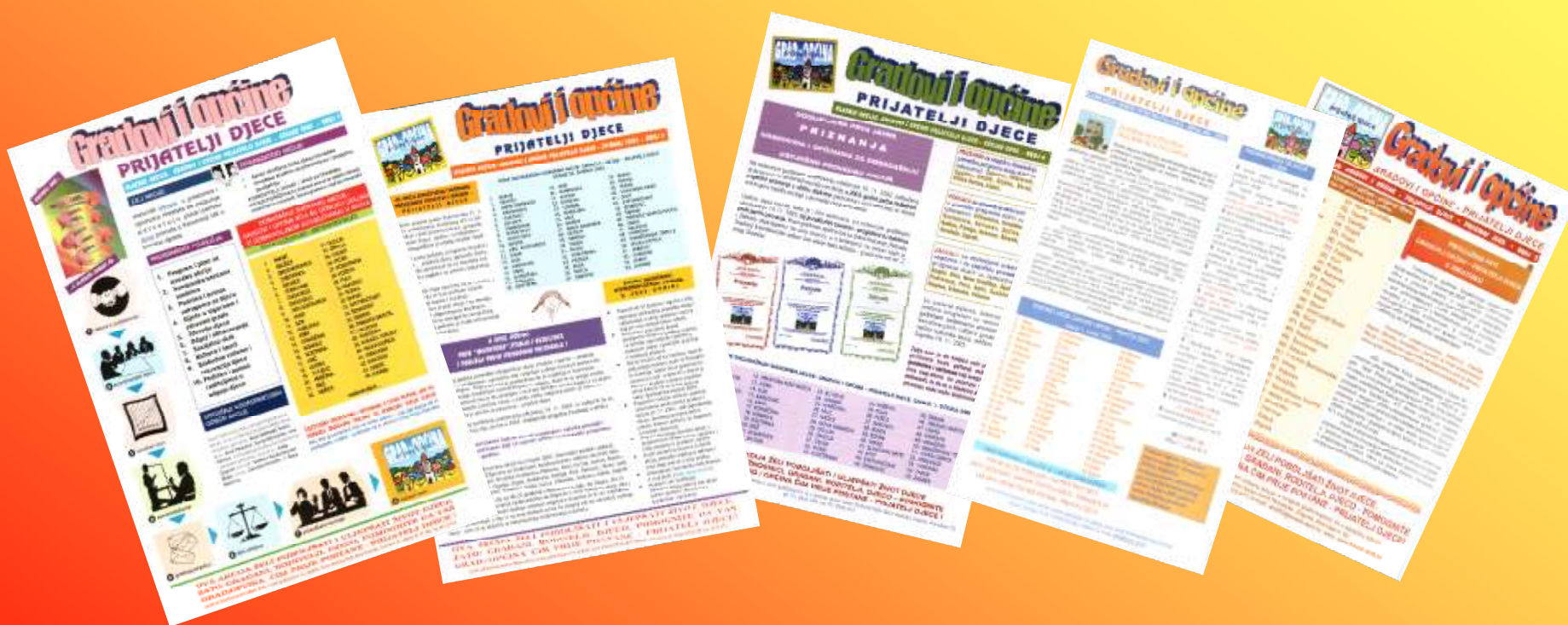
❖ POSJETI ČLANOVA SREDIŠNJEG KOORDINACIJSKOG ODBORA GRADOVIMA I OPĆINAMA

- Neposredni uvid u stanje provedbe Akcije i dogovor o daljnjim aktivnostima

❖ OBJAVLJUJEMO:

- GLASNIK AKCIJE

- KNJIŽICE S GODIŠNJIH I TEMATSKIH SAVJETOVANJA**

• PUBLIKACIJE I PROMOTIVNI MATERIJALI O AKCIJI, IZ ŽIVOTA DJECE TE GRADOVA-PRIJATELJA DJECE U SVIJETU

- ❖ **RASPRAVA O AKCIJI NA ODBORU HRVATSKOG SABORA ZA OBITELJ, MLADEŽ I ŠPORT ODRŽANA, lipanj 2004.**
- ❖ **PRIKAZI DOSTIGNUĆA AKCIJE U SREDIŠNJIM MEDIJIMA I NA STRUČNIM SKUPOVIMA**
- ❖ **SURADNJA SA SAVEZOM UDRUGA GRADOVA I UDRUGA OPĆINA – PREZENTACIJA AKCIJE NA SKUPŠTINI SAVEZA, svibanj 2007.**

❖ 2004. - POČELA DODJELA PRIZNANJA ZA NAJ-AKCIJU

- Godišnja, originalna i nova aktivnost za djecu u gradu/općini

- prijavljeno i provedeno **332** Naj-akcije:

138 Povelja
176 Pohvala
18 Zahvalnica

NAJ-AKCIJA

- Godišnja, originalna i nova aktivnost za djecu u gradu/općini
- Središnji koordinacijski odbor raspisuje kriterije za prijavu (originalnost, ciljevi, korisnici, aktivnosti, ostvareni rezultati, promjene koje donosi akcija, medijsko praćenje, kvaliteta provedbe)
- Dodjeljuju se dvije vrste priznanja:
 - **Povelja** - za uzorno provedenu akciju za djecu kojom se poboljšava kvaliteta života u zajednici
 - **Pohvala** – za uspješno provedenu akciju

Dosad prijavljeno i provedeno 332 Naj-akcija: dodijeljeno
138 Povelja i 176 Pohvala i 18 Zahvalnica

❖ **IZRAĐENA METODOLOGIJA OCJENJIVANJA REZULTATA G/O, 2005.:**

ELEMENTI:

1. Završni izvještaj grada/općine o realizaciji programa Akcije
2. Naj-akcija grada ili općine
3. Evaluacija programa iz perspektive građana (Agencija IPOS Puls d.o.o., Zagreb)
4. Evaluacija programa iz perspektive djece (Institut za društvena istraživanja, Zagreb)
5. Dokumentacija o provedbi Akcije i komunikacija sa Središnjim koordinacijskim odborom Akcije
6. Osobni uvid članova Prosudbene komisije o ostvarenim rezultatima Akcije u gradu/općini

Odlukom Središnjeg KO Akcije
na
Redovnom godišnjem savjetovanju
predstavnik G/O sudionika Akcije

19.11.2005.

u Europskom domu u Zagrebu
proglašeni su

prvi Gradovi/Općine
dobitnici

počasnog naziva

GRAD/OPĆINA – PRIJATELJ DJECE

GRADOVI/OPĆINE PRIJATELJI DJECE

2005.

- Čakovec
- Opatija
- Rijeka
- Skrad
- Varaždin
- Zabok

2006.

- Brod
Moravice
- Dubrovnik
- Kutina
- Velika
Gorica
- Zagreb

2007.

- Karlovac
- Koprivnica
- Ogulin
- Požega
- Pregrada
- Valpovo

GRADOVI/OPĆINE PRIJATELJI DJECE

2008.

- Delnice
- Mali Lošinj

2009.

- Čazma
- Dugo Selo
- Križ
- Sl. Brod
- Šibenik

2010.

- Krapina
- Osijek
- Prelog
- Vrbovsko

GRADOVI/OPĆINE PRIJATELJI DJECE

2011.

- **Belišće**
- **Gospić**
- **Pleternica**
- **Pula**
- **Ravna Gora**
- **Sisak**

2012.

- **Buzet**
- **Grubišno Polje**
- **Labin**
- **Radoboj**
- **Stubičke Toplice**
- **Vinkovci**

2013.

- **Jastrebarsko**
- **Mače**
- **Rovinj**
- **Tuhelj**

=

44

❖ DJEČJA VIJEĆA

- promicanje aktivne dječje participacije u lokalnoj zajednici (od 2000. – danas ...)

Susreti Dječjih vijeća Hrvatske

- Opatija, Nova Gradiška, Varaždin, Zagreb, Opatija, Tuhelj, Prelog, Zagreb, Rovinj, Ogulin

NAJ-PROJEKTI DJEČJIH VIJEĆA

- projekti kojima se uljepšava život djece u lokalnoj zajednici
(od 2009. godine)

❖ SUSRETI GRADOVA/OPĆINA - PRIJATELJA DJECE

Prvi Susret, Čakovec
2007.

- Tema Okruglog stola:
Slobodno vrijeme djece
- Plesne i filmske radionice
za djecu

Drugi Susret, Kutina 2008.

Teme:

- Kultura i sport djece
- Uloga Mreže gradova i općina – prijatelja djece

Treći Susret, Požega 2009.

Tema:

- Socijalna skrb za djecu

Četvrti Susret, Rijeka 2010.

Tema:

- Prehrana djece od najranije dobi

Peti Susret, Karlovac 2011.

Tema:

- Primarna prevencija ovisnosti

Moto: "Poštujem i volim sebe,
poštujem druge"

6. Susret, Velika Gorica 2012.

Tema:

- Mediji i javne kampanje za djecu
- Oko 160 sudionika (oko 100 djece i 60 odraslih osoba) iz 26 gradova i općina – prijatelja djece u Hrvatskoj

7. Susret, Opatija 2013.

Tema:

- Uloga odraslih i društvene zajednice u unaprjeđenju aktivnog sudjelovanja djece

8. Susret, Zabok, 26. rujna 2014.

Tema:

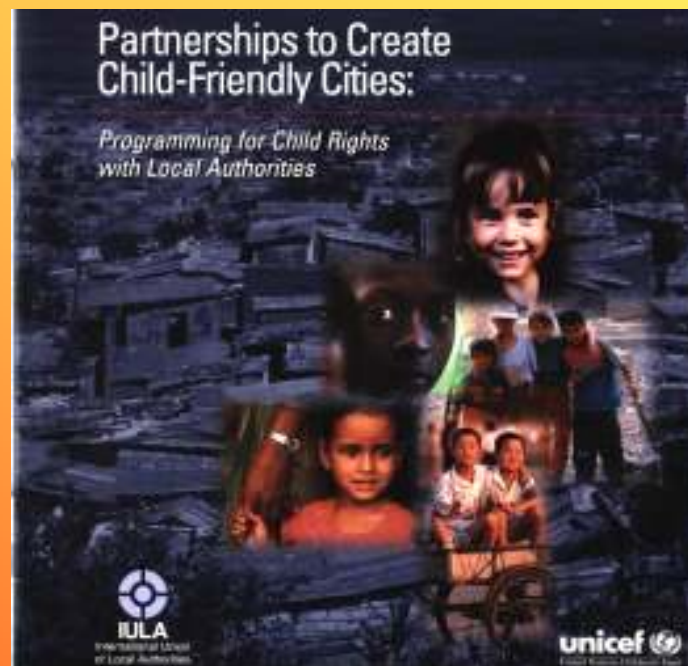
- Provođenje Konvencije UN-a o pravima djeteta volonterskim radom u akciji „Gradovi i općine – prijatelji djece“

MEĐUNARODNO PREDSTAVLJANJE AKCIJE

BERLIN (2000. g) – Pripremna
konferencija za Svjetski summit o djeci

NEW YORK (2002. g) –
Svjetski summit o djeci

PRAG (2003. g) – Europski pedijatrijski kongres

GENOVA (2004. g) – Međunarodna konferencija Djeca i Mediteran

SARAJEVO (2004. g) – Međunarodna konferencija o razvoju Europe i srednje Azije

ROTTERDAM I FIRENZA (2008. i 2010.g) – 4. i 5. Međunarodna konferencija Child in the City

- Domaćin: Grad Zagreb
- Organizatori: Europska mreža gradova prijatelja djece i Zaklada za djecu
- Suorganizatori: Središnji koordinacijski odbor akcije "Gradovi i općine – prijatelji djece"
- 130 sudionika iz cijelog svijeta
- Teme: igra, zdravlje, dječja prava, međugeneracijska solidarnost
- Zajednički zaključci odraslih i djece iz Dječjih vijeća i Dječjih foruma

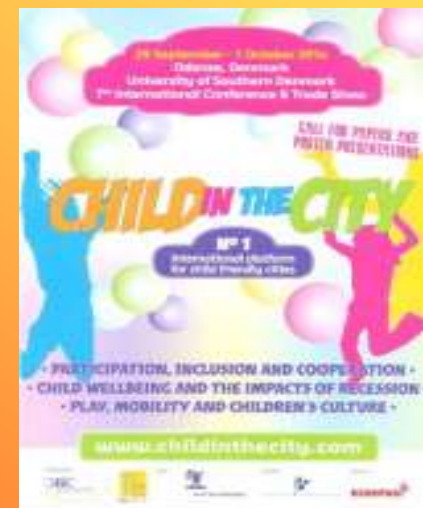

ODENSE (2014.) - 7. Međunarodna konferencija Child in the City

- Predstavnici Središnjeg koordinacijskog odbora imali izlaganja:
 - „Petnaest godina aktivne dječje participacije u hrvatskom programu „Gradovi i općine – prijatelji djece“
 - „Sudjelovanje djece i roditelja u donošenju odluka za vrijeme hospitalizacije“

- “Primjeri iz prakse Naj-akcija za ranjive skupine djece”
- Iskustva iz hrvatskih gradova - prijatelja djece na konferenciji predstavili gradovi: Opatija, Pula i Zagreb

Studijski posjeti: Bjelorusija, Ukrajina

Organizatori: Središnji koordinacijski odbor i Ured UNICEF-a za Hrvatsku

posjeti: Čakovcu, Rijeci, Zaboku, Opatiji i Zagrebu

AKCIJA JE BILA UVRŠTENA:

❖ U NACIONALNI PLAN AKTIVNOSTI ZA PRAVA I INTERESE DJECE OD 2006. – 2012. GODINE

...u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave pružati podršku provedbi akcije "Gradovi i općine – prijatelji djece"...

❖ NACIONALNU STRATEGIJU ZA PRAVA DJECE U RH ZA RAZDOBLJE OD 2014.-2020.

- Uvod – “Dosadašnja postignuća i izazovi u ostvarivanju prava djece”

“ ...Jedan od primjera dobre prakse je akcijski program Saveza društava Naša djeca Hrvatske i Hrvatskog društva za preventivnu i socijalnu pedijatriju „Gradovi i općine – prijatelji djece” dugoročno usmjeren na promjene u zajednicama u smislu podizanja kvalitete života djece i provođenja Konvencije UN-a o pravima djeteta na lokalnoj razini.”

NOVE INICIJATIVE I IZAZOVI

- Mreža gradova i općina – prijatelja djece
- Projekt Gorski kotar – prijatelj djece - put k regijama i županijama prijateljima djece
- Reevaluacija kriterija
- Međunarodna suradnja – prijenos znanja i iskustva

**DIJETE KAO SUBJEKT,
A NE PASIVNI OBJEKT ZAŠTITE**

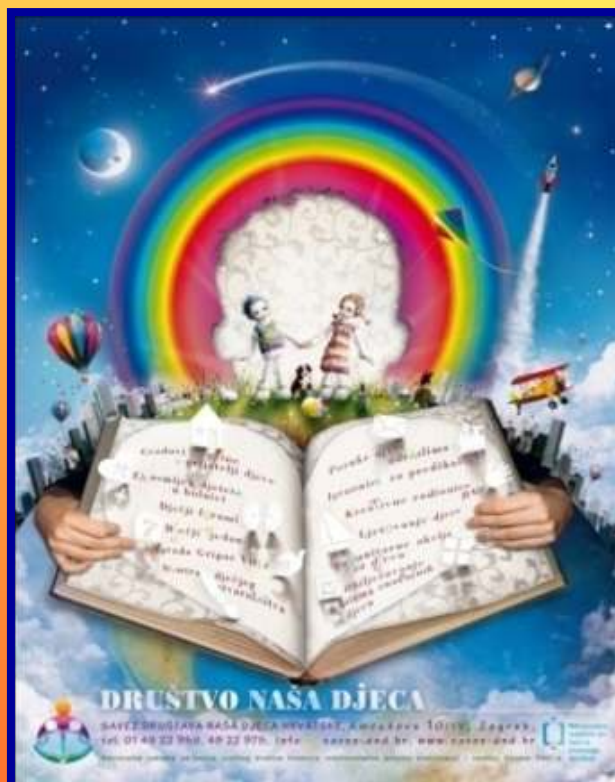

*Program Vam je super,
samo požurite
s njegovom izvedbom
jer mi brzo rastemo!*

Darko, 6. c, Dječji forum Dubrovnik

64 GODINE DJELOVANJA ZA DOBROBIT DJECE

Savez društava Naša djeca Hrvatske
www.savez-dnd.hr
info@savez-dnd.hr